

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ

*Совершенствование методики и организации учетно-аналитической работы
Improvement of methodology and organization of accounting and analytical work*

Бабко І.С., студентка гр. МОА - 171

Гливенко В.В., к.е.н., доцент

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

НОВИЙ ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ В УКРАЇНІ

Якщо прослідкувати останні зміни щодо касових операцій, можемо з'ясувати, що донедавна діяла Постанова НБУ від 15.12. 04 р. № 637 «Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні», яка втратила чинність одночасно з затвердженням постанови Правління НБУ від 29.12.17 № 148 «Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» (далі Положення № 148).

Операції з готівкою завжди доволі жорстко регламентувалися нормативно-правовими актами, за порушення яких передбачені відповідні штрафи. З 5 січня 2018 року набрало чинності нове Положення № 148, яке поширюється на всіх юридичних осіб (за винятком банків), а також фізичних осіб. Вперше за багато років зменшився регуляторний вплив і частина функцій щодо регулювання ведення касових операцій передана безпосередньо суб'єктам господарювання. Отже, підприємства мають новий підхід до проведення касових операцій, а також необхідність розробки додаткових внутрішніх документів.

Положенням № 148 (п.12, розділ II) передбачено, що підприємства і установи зобов'язані самостійно розробити, а також затвердити своїм внутрішнім документом порядок оприбуткування готівки в касі. При цьому підприємство повинно врахувати всі особливості роботи як самого підприємства чи установи, так і його відокремлених підрозділів. До уваги слід взяти режим роботи, внутрішній трудовий розпорядок, порядок і особливості здавання готівки в банк тощо [1].

Отже, розробка вищевказаного внутрішнього документу є обов'язковою, хоча самим Положенням не передбачено штрафних санкцій за його відсутність. Для відокремлених підрозділів установи чи підприємства, порядок оприбуткування готівки в касі встановлюється та доводиться внутрішніми документами самої установи чи підприємства.

Розроблений порядок повинен відповідати вимогам Положення № 148 та не суперечити законодавству України.

Новим Положенням, як і раніше, встановлено обмеження щодо розрахунків готівкою протягом одного дня між суб'єктами господарювання – до 10 тис. грн. включно. Фізичні особи також мають обмеження на розрахунки готівкою між собою – до 50 тис. грн. включно. Це стосується розрахунків за договорами купівлі – продажу, які засвідчуються нотаріально.

Терміни, на які видається готівка залишаються такими ж: для готівки, що видана на закупівлю сільськогосподарської продукції та заготівлю вторсировини – не більше 10 днів; на інші господарські потреби – не більше двох робочих днів. Проте, раніше біля вторсировини було уточнення, що окрім металобрухту, а в новому Положенні окремо встановлено термін на закупівлю брухту чорних металів і брухту кольорових металів - на строк не більше 30 робочих днів від дня видачі готівки під звіт.

Щодо порядку визначення ліміту зберігання готівки в касі, Положенням № 148 надано більше свободи відносно встановлення ліміту зберігання готівки в касі.

Пунктом 50 розділу V Положення № 148 передбачено, що установа, підприємство, небанківська фінансова установа з урахуванням особливостей роботи зобов'язані розробити та затвердити внутрішнім документом порядок розрахунку ліміту каси установи, підприємства, небанківської фінансової установи та їх відокремлених підрозділів [1]. У випадку не встановлення підприємством ліміту, вважається, що він дорівнює нулю.

Ліміт каси підприємства (установи) встановлюють на підставі розрахунку середньоденного надходження готівки до каси або її середньоденної видачі з каси за рішенням керівника підприємства (установи) або уповноваженої ним особи. У розрахунку необхідно врахувати строк здавання установою, підприємством, небанківською фінансовою установою готівкової виручки для її зарахування на рахунки в банках, визначений відповідним договором банківського рахунку.

Отже, показники для розрахунку ліміту залишилися такі ж як і були, проте не встановлено термін, який був встановлений раніше для розрахунку – будь-які три місяці поспіль з останніх дванадцяти.

Таким чином, правила ведення касових операцій на сьогодні регламентуються як нормативними документами НБУ, так і внутрішніми нормативними документами самого підприємства. Розробка таких внутрішніх документів допоможе більш чітко визначити права та обов'язки посадових осіб щодо ведення касових операцій та запобігти штрафним санкціям, які застосовуються за порушення правил ведення операцій з готівкою.

Список використаних джерел:

1. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні. Затверджено Постановою Правління НБУ від 29 грудня 2017 року N 148 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/PB17221.html.
2. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні. Затверджено Постановою Правління НБУ від 15.12.2004 року N 637 зі змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/z0040-05.
3. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств [текст]: підручник / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук - К. : «Центр учбової літератури», 2013. - 504 с.

Акименко О.Ю., к.е.н., доцент

Герашенко К.В., студент гр. ЗМОАп-161

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Постановка завдання. За сучасних умов для успішного контролю й управління витратами на виробництво продукції та формування її собівартості важливо впроваджувати управлінський облік. В процесі формування української економіки на принципах ринкових відносин відбулося також реформування системи обліку і звітності, проте більше уваги було приділено його фінансовому аспекту. Тому проблема формування управлінського обліку є актуальною, адже для успішного контролю й управління витратами на виробництво продукції та формування її собівартості необхідно використовувати методи управлінського обліку і економічного аналізу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Загальні питання організації управлінського обліку розглянуто у працях таких науковців: Бутинець Ф. Ф. [2], Лень В. С. [5], Голов С. Ф. [3], Сопоко В. В. [7] та ін. Проблеми впровадження та розвитку управлінського обліку в Україні знайшли своє відображення у працях таких дослідників як Королович О. О. [4], Яременко Л. М. [8], Плотніченко І. Б. [6] та ін.

Мета дослідження. Виявлення шляхів удосконалення системи організації управлінського обліку на виробничих підприємствах України.

Виклад основного матеріалу. Внутрішньогосподарський (управлінський) облік – система збору, обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством [1].

З переходом України до ринкової економіки виникла необхідність розробки системи бухгалтерського обліку, що була б максимально адаптована до ринкового середовища.

Виникненню управлінського обліку передували калькуляційний та виробничий облік. Разом з тим внаслідок приватизації більшості підприємств зникла необхідність проведення обов'язкового бюджетування та планування.

У Законі України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" управлінський облік ототожнюється з внутрішньогосподарським [1].

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», підприємства самостійно розробляють систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій [1].

Проте методологія ведення управлінського обліку нормативно не закріплена. Більшість українських підприємств наразі відмовилися від ведення управлінського обліку. Також запровадженню управлінського обліку перешкоджають відсутність достатнього рівня знань та досвіду у цій сфері [4].

Отже можна зробити висновки про наявність певних проблем щодо розвитку та впровадження управлінського обліку на підприємствах України.

Можна виділити наступні напрями удосконалення організації управлінського обліку на виробничих підприємствах (табл. 1). Перелік не є вичерпним та залежить від особливостей діяльності та стану управлінського обліку окремого підприємства.